

Ακαδημαϊκό έτος 2012-13 /ΕΑΡΙΝΟ εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος: Ο Βυζαντινός Πολιτισμός

Κωδικός μαθήματος: BNE 010

Π.Μ.: 5

ΜΑΜ: 12208

Διδάσκων: Παναγιώτης Αγαπητός

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα εξετάζει, μέσα από συγκεκριμένα παραδείγματα, βασικές όψεις του βυζαντινού πολιτισμού (κράτος, πολιτική και θρησκευτική ιδεολογία, κοινωνία και καθημερινή ζωή, έρωτας και γάμος). Στόχος του μαθήματος είναι η παρουσίαση των «άγνωστων» πλευρών του μεσαιωνικού ελληνικού κόσμου, πλευρών που παραλείπονται στο πλαίσιο της σχολικής παιδείας ή που δεν είναι ευρύτερα γνωστές. Ολόκληρο το μάθημα θα διεξαχθεί μέσα από προβολές PowerPoint, οι οποίες θα αποτελέσουν τη βασική οπτική ύλη. Παράλληλα, θα διαβαστεί ένα σύγχρονο αστυνομικό μυθιστόρημα, του οποίου η πλοκή εκτυλίσσεται στη Θεσσαλονίκη του 9ου αιώνα.

Ακαδημαϊκό έτος 2012-13 /ΕΑΡΙΝΟ εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος: Νεοελληνική Ποίηση: 20ος αιώνας

Κωδικός μαθήματος: BNE 023

Π.Μ.: 5

ΜΑΜ: 12209

Διδάσκων: Ρούσσου Μαίρη

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα θα μελετηθούν κείμενα νεοελληνικής λογοτεχνίας του 20^{ου} αιώνα με κύριο άξονα την ποίηση. Θα δοθεί έμφαση καταρχήν στο πέρασμα από τον 19^ο στον 20^ο αιώνα, έτσι όπως εκφράστηκε στον ελλαδικό χώρο από την ηγετική φυσιογνωμία του ποιητή και κριτικού Κωστή Παλαμά καθώς και στις πρώτες δεκαετίες του 20^{ου} αιώνα με την ποίηση του Λορέντζου Μαβίλη, Κωνσταντίνου Χατζόπουλου, Ιωάννη Γρυπάρη και Λάμπρου Πορφύρα.

Θα εξεταστεί η ποίηση του Αλεξανδρινού Κωνσταντίνου Καβάφη ως παράδειγμα ποιητή που έζησε και έγραψε έξω από τα σύνορα του ελληνικού κράτους και που στόχευσε μεταξύ άλλων, στην ανάδειξη του οικουμενικού χαρακτήρα του ελληνισμού. Στη συνέχεια θα μελετηθούν οι ποιητές Άγγελος Σικελιανός και Κώστας Βάρναλης, ως συνεχιστές της κληρονομιάς του Κωστή Παλαμά και της ποίησης του 19^{ου} αιώνα και ιδιαίτερα της Επτανησιακής Σχολής.

Θα γίνει αναφορά στην κληρονομία του Συμβολισμού και στους ποιητές του Μεσοπολέμου, Ρώμο Φιλύρα, Απόστολο Μελαχρινό, Μιλτιάδη Μαλακάση και Ναπολέοντα Λαπαθιώτη, ενώ θα μελετηθεί η εμβληματική περίπτωση του Κώστα Καρυωτάκη.

Τέλος θα μελετηθεί το πέρασμα στον Μοντερνισμό που πραγματοποίησε η Γενιά του '30 μέσα από τα ποιήματα του Γιώργου Σεφέρη, Οδυσσέα Ελύτη και Γιάννη Ρίτσου, ενώ θα εξεταστούν και υπερρεαλιστές ποιητές όπως ο Ανδρέας Εμπειρικός, ο Νίκος Εγγονόπουλος και ο Νικήτας Ράντος.

Ακαδημαϊκό έτος 2012-13 /ΕΑΡΙΝΟ εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος: Κατοχή και Εμφύλιος στη Μεταπολεμική Λογοτεχνία

Κωδικός μαθήματος: BNE 026

Π.Μ.: 5

ΜΑΜ: 12210

Διδάσκουσα: Εμμανουέλα Κάντζια

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Τα βιώματα της Κατοχής και του Εμφυλίου επανέρχονται συστηματικά στο έργο των πρώτων μεταπολεμικών λογοτεχνών, πεζογράφων και ποιητών. Μέσα από την εξέταση αντιπροσωπευτικών έργων από ένα ευρύ ιδεολογικό φάσμα θα διερευνηθεί η λογοτεχνική πραγμάτευση της εθνικής τραγωδίας: στρατηγικές μνήμης και αφήγησης, ιδεολογικές διαμάχες και αντινομίες, ατομικό και συλλογικό τραύμα, κριτική, απολογία και αναστοχασμός, ρεαλισμός και μοντερνισμός. Θα μελετηθούν τα έργα των πεζογράφων Άρη Αλεξάνδρου, Στρατή Τσίρκα, Θανάση Βαλτινού και Άλκης Ζέη, καθώς και ποιήματα των Γιώργου Σεφέρη, Γιάννη Ρίτσου, Μανόλη Αναγνωστάκη, Τάκη Σινόπουλου και Τίτου Πατρίκιου.

\

Ακαδημαϊκό έτος 2012-13 /ΕΑΡΙΝΟ εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος: Το «ταξίδι» στη Νεοελληνική Λογοτεχνία του 20^{ου} αιώνα.

Κωδικός μαθήματος: BNE 039

Π.Μ.: 5

ΜΑΜ: 12211

Διδάσκουσα: Καλλιόπη – Άντεια Φραντζή

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγικά θα επιχειρηθεί η εννοιολογική αποσαφήνιση όρων σε συνάφεια με το θέμα, όπως περιήγηση, ταξιδιωτική λογοτεχνία, κ.ά. (voyage, journey, travelliterature, etc.) και θα επικεντρωθούμε στην ανάδειξη του γραμματολογικού εύρους του μοτίβου «ταξίδι».

Τα υπό εξέταση κείμενα πεζογραφίας και ποίησης θα ακολουθήσουν χρονολογική τάξη στο πλαίσιο του 20^{ου} αιώνα και θα συμπεριλάβουν αυτοβιογραφικές και ημερολογιακές εγγραφές, κείμενα ταξιδιωτικής λογοτεχνίας (κυρίως της γενιάς του '30), δημοσιογραφικές ανταποκρίσεις, αλλά και κείμενα με μυθοπλαστική αξιοποίηση του μοτίβου «ταξίδι».

Ακαδημαϊκό έτος 2012-13 /ΕΑΡΙΝΟ εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος: Εισαγωγή στη Ελληνική Παλαιογραφία

Κωδικός μαθήματος: BNE 110

Π.Μ.: 5

ΜΑΜ: 10079

Διδάσκων: Martin Hinterberger

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εισαγωγή στην ιστορία της ελληνικής γραφής και των χειρογράφων από την εμφάνιση του κώδικα (2ος αιώνας μ.Χ.) μέχρι και την εδραίωση της τυπογραφίας (16ος αιώνας). Στο μάθημα αναπτύσσονται γενικότερα θέματα (υλικά, γραφές, τεχνικές και εργαστήρια παραγωγής, οικονομικά και κοινωνικά συμφραζόμενα, χρονολόγηση), ενώ παράλληλα περιλαμβάνεται άσκηση στην ανάγνωση και μεταγραφή των χειρογράφων.

Ακαδημαϊκό έτος 2012-13 /ΕΑΡΙΝΟ εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος: Εισαγωγή στη Θεωρία της Λογοτεχνίας

Κωδικός μαθήματος: BNE 130

Π.Μ.: 5

ΜΑΜ: 10055

Διδάσκων: Πουργούρης Μαρίνος

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος είναι η κατανόηση βασικών εννοιών της λογοτεχνικής θεωρίας. Εστιάζει στην εξέταση του λογοτεχνικού κειμένου σε σχέση με τους βασικούς άξονες που το αποτελούν, όπως τις έννοιες του συγγραφέα, του αναγνώστη και της πραγματικότητας (μίμησης), εντοπίζοντας ιστορικές αντιλήψεις που σχετίζονται με τη διαμόρφωσή τους. Εξετάζει συγκεκριμένες θεωρίες όπως τη ψυχαναλυτική λογοτεχνική θεωρία, τον δομισμό, τον μετα-δομισμό, τη μετα-αποικιακή θεωρία, την αποδόμηση, τις πολιτισμικές σπουδές, και τη Μαρξιστική κριτική, αντλώντας ταυτόχρονα υλικό από συναφείς επιστημονικούς κλάδους (ανθρωπολογία, ψυχολογία, πολιτική θεωρία, κοινωνιολογία, γλωσσολογία και φιλοσοφία). Βασικός στόχος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με μεθοδολογικές και ερμηνευτικές προσεγγίσεις στο λογοτεχνικό κείμενο.

Ακαδημαϊκό έτος 2012-13 /ΕΑΡΙΝΟ εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος: Εισαγωγή στη Νεοελληνική Μετρική

Κωδικός μαθήματος: BNE 141

Π.Μ.: 5

ΜΑΜ: 10362

Διδάσκουσα: Αλεξάνδρα Σαμουήλ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Εξέταση όλων των στίχων της έμμετρης ποίησης, ιαμβικών, τροχαϊκών, αναπαιστικών, δακτυλικών και μεσοτονικών, καθώς και των σύνθετων στίχων (διπλοί ή τριπλοί πεντασύλλαβοι, κ. ά), σε συνδυασμό με τα ποικίλα μετρικά φαινόμενα που αυτοί παρουσιάζουν, δηλαδή συνιζήσεις, χασμωδίες, διαιρέσεις, διασκελισμούς, παρατονισμούς, υπονόμηση, κατάργηση ή και πολλαπλασιασμός των τομών τους (για τους μη άτμητους στίχους), και με την παράλληλη εξέταση των σταθερών μετρικών μορφών, δίστιχο, τερτσίνα, οττάβα ρίμα, σονέτο, μαδριγάλι κτλ στις οποίες εμφανίζονται αυτοί οι στίχοι. Ακόμη: μετάβαση από τον έμμετρο στον ελευθερωμένο στίχο, ανισοσύλλαβο ή και ετερόμετρο, και στον πεζόμορφο στίχο, έως την εμφάνιση του ελεύθερου στίχου, του οποίου θα μελετηθούν οι τρόποι παραγωγής του ρυθμού του (επαναλήψεις, παραλληλισμοί, αντιστοιχίες, παρεκκλίσεις και αντιθέσεις).

Ακαδημαϊκό έτος 2012-13 /ΕΑΡΙΝΟ εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος: Βυζαντινή Χρονογραφία

Κωδικός μαθήματος: BNE 210

Π.Μ.: 5

ΜΑΜ: 12212

Διδάσκουσα: Αντωνία Γιαννούλη

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Περιγραφή: Σκοπός του μαθήματος είναι η γνωριμία με τη χρονογραφία της πρώιμης και μέσης βυζαντινής περιόδου, με ιδιαίτερη έμφαση στο έργο του Ιωάννη Μαλάλα και του Θεοφάνη Ομολογητή. Με βάση επιλεγμένα κείμενα βυζαντινής χρονογραφίας και ιστοριογραφίας εξετάζεται η σχέση της χρονογραφίας με την κλασικίζουσα ιστοριογραφία, οι ιδιαιτερότητες της χρονογραφίας και η εξέλιξη του είδους αυτού στο πέρασμα των αιώνων.

Πανεπιστήμιο Κύπρου
Τμήμα Βυζαντινών και
Νεοελληνικών Σπουδών

Ακαδημαϊκό έτος 2012-13 /ΕΑΡΙΝΟ εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος: Ερωτόκριτος: Ποιητική, Θεματική, Ιδεολογία

Κωδικός μαθήματος: ΒΝΕ 236

Π.Μ.: 5

ΜΑΜ: 12213

Διδάσκων: Μιχάλης Πιερής

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ακαδημαϊκό έτος 2012-13 /ΕΑΡΙΝΟ εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος: Ύστερος Νεοελληνικός Διαφωτισμός

Κωδικός μαθήματος: BNE 246

Π.Μ.: 5

ΜΑΜ: 12214

Διδάσκουσα: Φραντζή Άντεια Καλλιόπη

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Θα αναφερθούμε στις βασικές ορίζουσες του Ευρωπαϊκού Διαφωτισμού, στοχεύοντας κυρίως στις αλλαγές ριζοσπαστικοποίησής του που συντελούνται με τη Γαλλική Επανάσταση (1789). Θα ακολουθήσει η συγκριτική αναφορά στα γνωρίσματα που χαρακτηρίζουν τον Νεοελληνικό Διαφωτισμό, η διαφοροποίηση αλλά και η υστέρησή του σε σχέση με τον Ευρωπαϊκό.

Θα επιλεγούν κείμενα ποίησης και περιορισμένα πεζογραφίας με κριτήριο την εκκοσμίκευση της λογοτεχνικής δημιουργίας της εν λόγω περιόδου: α. ανώνυμη φαναριώτικη ποίηση (μισμαγιές), β. Αθανάσιος Χριστόπουλος, γ. Ρήγας Βελεστινλής, δ. Γιάννης Βηλαράς.

Με αφορμή την εξέταση των κειμένων θα δοθούν επαρκείς αφορμές για να συζητηθούν ζητήματα που διαμορφώνουν την έννοια της προδρομικότητας των συγκεκριμένων κειμένων: ως προς τη μετακένωση παιδείας, τη γλωσσική έκφραση, τις μορφολογικές επιτεύξεις, την κοινωνική και πολιτική συνθήκη δημιουργίας τους.

Ακαδημαϊκό έτος 2012-13 /ΕΑΡΙΝΟ εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος: Ο πετράρχισμός στην επτανησιακή λογοτεχνία της αιχμής

Κωδικός μαθήματος: BNE 267

Π.Μ.: 5

ΜΑΜ: 12215

Διδάσκουσα: Καλλιόπη – Άντεια Φραντζή

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Θα ανατρέξουμε στη διαμόρφωση και διαδρομή του σονέτου ως τον Πετράρχη και στη συνέχεια θα προσεγγίσουμε συνοπτικά τις πηγές του πετράρχισμού στην ελληνική γλώσσα (κυπριακά ερωτικά ποιήματα, χορικά στον Βασιλιά Ροδολίνο του Τρωίλου, Άνθη Ευλαβίας). Η εισαγωγή θα έχει ιστοριογραφματολογικό χαρακτήρα και στοιχεία μορφολογίας.

Η επτανησιακή εκδοχή του πετράρχισμού θα στοιχηθεί στον εναρκτήριο άξονα των σολωμικών σονέτων από τις *Rime Improvisate* (1822) στη μετάφραση του Γεωργίου Καλοσγούρου και στον καταληκτικό της περιόδου της ακμής Λορέντζο Μαβίλη. Οι Ιάκωβος Πολυλάς, Γεράσιμος Μαρκοράς, Αντώνιος Μανούσος, Γεώργιος Μαρτινέλης, Μικέλης Άβλιχος, Στέφανος Μαρτζώκης, Ανδρέας Λασκαράτος θα αποτελέσουν αντικείμενο παραδειγματικού ελέγχου των συγκλίσεων αλλά και αποκλίσεων ως προς το πετράρχικό μορφολογικό σχήμα αλλά και ως προς τις θεματικές του διαφοροποιήσεις. Η ολοκλήρωση του θέματος θα δώσει επαρκή έμφαση στην τελείωση της μορφής από τον Λορέντζο Μαβίλη.

Ακαδημαϊκό έτος 2012-13 /ΕΑΡΙΝΟ εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος: Αλέξανδρος Παπαδιαμάντης

Κωδικός μαθήματος: BNE 281

Π.Μ.: 5

ΜΑΜ: 12216

Διδάσκουσα: Εμμανουέλα Κάντζια

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Μια συνολική εξέταση του πεζογραφικού έργου του «αγίου» των νεοελληνικών γραμμάτων, από τα πρώιμα ιστορικο-ρομαντικά μυθιστορήματα στα ρεαλιστικού και νατουραλιστικού προσανατολισμού πρώτα διηγήματα και τα ποιητικής πνοής έργα της ώριμης περιόδου. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στην ηθογραφική διάσταση και το θρησκευτικό υπόστρωμα του έργου του, αλλά και στον λιγότερο μελετημένο, «πολιτικό» Παπαδιαμάντη. Θα εξεταστούν επίσης θέματα ειδικού ενδιαφέροντος όπως η συμβολή του Παπαδιαμάντη στην εξέλιξη του νεοελληνικού διηγήματος, η σχέση του μεταφραστικού και του πεζογραφικού του έργου, η πρόσληψη του Παπαδιαμάντη (ανθρώπου και έργου) και οι παπαδιαμαντικές σπουδές σήμερα.

Ακαδημαϊκό έτος 2012-13 /ΕΑΡΙΝΟ εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος: Σεξουαλικότητα και Φύλο στη Νεοελληνική Λογοτεχνία

Κωδικός μαθήματος: BNE 297

Π.Μ.: 5

ΜΑΜ: 12217

Διδάσκων: Τάσος Καπλάνης

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στόχος του μαθήματος είναι η διερεύνηση των θεωριών περί κοινωνικού φύλου και σεξουαλικότητας και των δυνατοτήτων που παρέχουν ως αναλυτικά εργαλεία στις νεοελληνικές σπουδές γενικά και στη λογοτεχνία ειδικότερα.

Στο μάθημα θα παρουσιαστεί η πορεία από τις Γυναικείες Σπουδές της δεκαετίας του 1970 στις σημερινές Σπουδές Φύλου και θα εξεταστούν βασικές εννοιολογικές διακρίσεις (βιολογικό/κοινωνικό φύλο, ταυτότητα/ετερότητα) και κεντρικά θέματα (φύλο και σεξουαλικότητα, φύλο και εξουσία, φύλο και εκπαίδευση/εργασία, φύλο και γλώσσα), ενώ παράλληλα θα παρουσιαστεί συνοπτικά η συμβολή και οι διάφορες προοπτικές που παρέχουν στις Σπουδές Φύλου ορισμένες/-οι σημαντικές/-οί μελετήτριες/-τητές (Judith Butler, Helene Cixous, Michel Foucault, Luce Irigaray, Jacques Lacan). Το τελευταίο μέρος του μαθήματος θα εστιάσει στη νεοελληνική λογοτεχνία και στην πορεία από το στερεότυπο μισογυνισμό της πρώιμης νεοελληνικής περιόδου στην ανατροπή των έμφυλων συμβάσεων σε σύγχρονα νεοελληνικά λογοτεχνικά έργα. Στο τέλος του μαθήματος οι φοιτήτριες/-τητές θα έχουν την ευκαιρία να δουν τα κείμενα μέσα από το πρίσμα της θεωρίας και να παρουσιάσουν οι ίδιες/-οι τις παρατηρήσεις τους.

Η αξιολόγηση θα βασιστεί σε γραπτές και προφορικές εξετάσεις και ο τελικός βαθμός θα διαμορφωθεί ως εξής: 1. Ενδιάμεση: Θεωρία (45%), 2. Τελική: Εφαρμογή Θεωρίας (45%), 3. Συμμετοχή (10%).

Αναλυτική βιβλιογραφία θα δοθεί στο μάθημα, αλλά στην υποχρεωτική βιβλιογραφία θα περιλαμβάνεται το βιβλίο του R. W. Connell, *Το κοινωνικό φύλο*, μτφρ. Ελένη Κοτσιφού, Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο, 2006, που καλό είναι οι ενδιαφερόμενες/-οι να το προμηθευτούν πριν την έναρξη των διαλέξεων.

Ακαδημαϊκό έτος 2012-13 /ΕΑΡΙΝΟ εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος: Ο Κόσμος του Ονείρου

Κωδικός μαθήματος: BNE 315

Π.Μ.: 5

ΜΑΜ: 12276

Διδάσκουσα: Κωνσταντίνου Σταυρούλα

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο μεσαιωνικός κόσμος πίστευε ότι τα όνειρα επιτελούσαν προφητικές λειτουργίες, φανέρωναν στοιχεία της πραγματικότητας και λειτουργούσαν ως μέσα θεϊκής αποκάλυψης. Αυτή η αντίληψη περί ονείρων αντανακλάται και στη βυζαντινή λογοτεχνία, όπου τα όνειρα κατέχουν κεντρική θέση. Μέσα στο πλαίσιο αυτού του μαθήματος θα εξετάσουμε τα διάφορα είδη ονείρων (προφητικά, αποκαλυπτικά, θεραπευτικά κ.α.) που εντοπίζονται σε διαφορετικά λογοτεχνικά είδη όπως ο βίος αγίου, η συλλογή θαυμάτων, το μαρτύριο, το εγκώμιο, το μυθιστόρημα, η ιστορία και η χρονογραφία.

Ακαδημαϊκό έτος 2012-13 /ΕΑΡΙΝΟ εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος: Ο Ρομαντισμός στη Ελλάδα: Επτανησιακή και Αθηναϊκή Σχολή

Κωδικός μαθήματος: BNE 330

Π.Μ.: 5

ΜΑΜ: 12218

Διδάσκουσα: Αφροδίτη Αθανασοπούλου

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του μαθήματος είναι το κίνημα του Ρομαντισμού στην Ελλάδα, όπως διαμορφώθηκε στη διάρκεια του 19ου αιώνα, υπό την επίδραση δύο «Σχολών», της Επτανησιακής και της Αθηναϊκής (Φαναριώτικης). Στο μάθημα περιγράφεται γενικά το ρομαντικό φαινόμενο στην ευρωπαϊκή λογοτεχνία και, ειδικότερα για την Ελλάδα, επιχειρείται η κατάδειξη των βασικών γνωρισμάτων της κάθε «Σχολής», τόσο στο επίπεδο της λογοτεχνικής παραγωγής (ιδίως ποίησης) όσο και στο επίπεδο της λογοτεχνικής θεωρίας και κριτικής γύρω από μείζονα ζητήματα γλώσσας και ιδεολογίας. Στο πλαίσιο αυτό θα εξεταστούν σε αντιπαραβολή: (α) αντιπροσωπευτικά ποιητικά δείγματα κορυφαίων εκπροσώπων των δύο «Σχολών», (β) τα βασικά επιχειρήματα και αντεπιχειρήματα της γλωσσικής διαμάχης, (γ) το ιδεολογικό περιεχόμενο των ποιητικών διαγωνισμών, (δ) οι σημαντικότερες κριτικές διαμάχες που οριοθετούν και δίνουν το στίγμα των κρίσιμων στιγμών ή «εποχών» του ρομαντικού κινήματος στην Ελλάδα [έμμετρη επιστολή Σούτσου προς Όθωνα, διαμάχη Πολυλά – Ζαμπέλιου γύρω από το ώριμο έργο του Σολωμού, διαμάχη Ασώπιου με Π. Σούτσο γύρω από τη «σχολή του γραφομένου λόγου», διαμάχη Ροΐδη – Βλάχου γύρω από το παρόν και το μέλλον της ελληνικής ποίησης, διαμάχη στην τομή παλαιάς και νέας Αθηναϊκής Σχολής (γενιάς του '80)].

Ακαδημαϊκό έτος 2012-13 /ΕΑΡΙΝΟ εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος: Μεταπολεμική Πεζογραφία

Κωδικός μαθήματος: BNE 349

Π.Μ.: 5

ΜΑΜ: 12219

Διδάσκουσα: Μαίρη Ρούσου

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα αυτό θα εξεταστούν τα κυριότερα χαρακτηριστικά της νεοελληνικής μεταπολεμικής πεζογραφίας και η συνάρτηση των έργων με την ιστορική πραγματικότητα.

Οι Έλληνες μεταπολεμικοί πεζογράφοι επηρεάστηκαν από τα τραυματικά γεγονότα του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου, της Κατοχής, της Αντίστασης και του Εμφυλίου, από τα οποία άντλησαν βιωματικές εμπειρίες για να συνθέσουν το έργο τους.

Στη συνέχεια, ορισμένοι απ' αυτούς ασχολήθηκαν με τη μυθιστορηματική αναπαράσταση της νεοελληνικής κοινωνίας κατά τη μεταπολεμική περίοδο, μέχρι τη Δικτατορία του 1967.

Άλλοι, επηρεασμένοι από το μοντέρνο ευρωπαϊκό μυθιστόρημα, πειραματίστηκαν γόνιμα, ανανεώνοντας τόσο τη θεματογραφία, όσο και τις αφηγηματικές τεχνικές του νεοελληνικού πεζού λόγου.

Οι κυριότεροι πεζογράφοι που θα εξεταστούν είναι:

Η Μέλπω Αξιώτη, ο Ν.Γ. Πεντζίκης, ο Δ. Χατζής, ο Ρ. Αποστολίδης, ο Γ. Μπεράτης, ο Σ. Τσίρκας, ο Α. Αλεξάνδρου, η Μ. Κρανάκη, ο Μ. Κουμανταρέας, ο Σ. Πλασκοβίτης, ο Νίκος Κάσδαγλης, ο Μ. Χάκκας, ο Ν. Καχτίσης και ο Γ. Χειμωνάς.

Ακαδημαϊκό έτος 2012-13 /ΕΑΡΙΝΟ εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος: Η Γενιά του '70

Κωδικός μαθήματος: BNE 363

Π.Μ.: 5

ΜΑΜ: 12220

Διδάσκουσα: Εμμανουέλα Κάντζια

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Γενιά που μεγάλωσε στο κλίμα της μετακατοχικής και μετεμφυλιακής Ελλάδας και ενηλικιώθηκε στα χρόνια της Χούντας, που βίωσε τα γεγονότα του Μάη του '68, το Βιετνάμ και τα παγκόσμια κινήματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η πολυφωνική ποιητική γενιά του '70 είναι η γενιά της αμφισβήτησης και της άρνησης. Πώς αφομοιώνουν οι εκπρόσωποί της τα διδάγματα της γενιάς του '30 και το αίσθημα της ήττας της πρώτης μεταπολεμικής γενιάς; Σε τι διαφέρει η ιστορική τους αντίληψη από αυτήν των δασκάλων τους; Πώς απαντούν στις προκλήσεις της πρωτοπορίας, του φεμινισμού και του μεταμοντερνισμού; Θα μελετηθούν οι ποιητές: Νάσος Βαγενάς, Μιχάλης Γκανάς, Γιάννης Κοντός, Μαρία Λαϊνά, Τζένη Μαστοράκη και Λευτέρης Πούλιος.

Ακαδημαϊκό έτος 2012-13 /ΕΑΡΙΝΟ εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος: Ιστορία της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας

Κωδικός μαθήματος: BNE 390

Π.Μ.: 5

ΜΑΜ: 12221

Διδάσκουσα: Μαίρη Ρούσσου

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τα σημαντικότερα κείμενα της νεοελληνικής λογοτεχνίας, από τις απαρχές μέχρι τα τέλη του 19^{ου} αιώνα.

Στην εισαγωγή εξετάζονται οι νεότερες τάσεις για την αποσαφήνιση του όρου «λογοτεχνία», ενώ παράλληλα γίνεται σύντομη επισκόπηση των επικρατέστερων απόψεων για τις απαρχές της νεοελληνικής λογοτεχνίας.

Στη συνέχεια εξετάζονται αποσπάσματα πεζών και ποιητικών κειμένων από τον 12^ο μέχρι τον 19^ο αιώνα, με έμφαση σε εκείνα τα έργα που θεωρούνται σταθμοί στην εξέλιξη της νεοελληνικής λογοτεχνίας, όπως για παράδειγμα ο *Απόκοπος*, τα Κυπριακά Ερωτικά ποιήματα, τα κυριότερα έργα της κρητικής λογοτεχνίας της ακμής, κείμενα του Νεοελληνικού Διαφωτισμού, το έργο του Δ. Σολωμού, οι Ωδές του Α. Κάλβου.

Ακαδημαϊκό έτος 2012-13 /ΕΑΡΙΝΟ εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος: Συλλογές Θαυμάτων

Κωδικός μαθήματος: BNE 414

Π.Μ.: 9

ΜΑΜ: 12222

Διδάσκουσα: Σταυρούλα Κωνσταντίνου

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ένα από τα σημαντικότερα αγιολογικά είδη που καλλιεργήθηκαν στο Βυζάντιο είναι η συλλογή θαυμάτων. Μέσα στα πλαίσια αυτού του μαθήματος θα εξετάσουμε διάφορες συλλογές θαυμάτων από διαφορετικές περιόδους. Θα μας απασχολήσουν κυρίως ειδολογικά και αφηγηματολογικά ζητήματα, καθώς επίσης και θέματα όπως η αναπαράσταση του υπερφυσικού, το γκροτέσκο και το φανταστικό.

Ακαδημαϊκό έτος 2012-13 /ΕΑΡΙΝΟ εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος: Λίβιστρος και Ροδάμνη: Διασκευή Εσκοριανή

Κωδικός μαθήματος: BNE 430

Π.Μ.: 9

ΜΑΜ: 12223

Διδάσκων: Παναγιώτης Αγαπητός

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ο στόχος του σεμιναρίου είναι διπλός. Από τη μια πλευρά, θα επιχειρηθεί μια ερμηνευτική ανάγνωση του μυθιστορήματος «Αφήγησις Λιβίστρου και Ροδάμνης» (μέσα του 13ου αιώνα) με βάση την αρχαιότερη από τις τρεις διασκευές του, τη λεγόμενη διασκευή «άλφα». Από την άλλη πλευρά, θα επιχειρηθεί μια προσέγγιση της έκδοσης βυζαντινών δημωδών κειμένων με βάση τη διασκευή Εσκοριάλ (Ε) του «Λιβίστρου». Η διασκευή αυτή, που η αρχική της μορφή χρονολογείται γύρω στα 1400, είναι η μόνη για την οποία δεν υπάρχει κριτική έκδοση. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζει το γεγονός ότι η διασκευή αυτή διασώζεται στο ίδιο χειρόγραφο (τον εσκοριαλινό κώδικα Ψ-IV-22, περ. 1470-1480) με τη διασκευή Εσκοριάλ του «Διγενή Ακρίτη». Αυτό δίνει την ευκαιρία για μια συνεξέταση των δύο κειμένων ως προς την κατάστασή τους μέσα στο χειρόγραφο και την προσέγγιση του «Διγενή» από τους πρόσφατους εκδότες.

Ακαδημαϊκό έτος 2012-13 /ΕΑΡΙΝΟ εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος: Θεματολογία κα Προβληματισμός του Σολωμικού Έργου

Κωδικός μαθήματος: BNE 442

Π.Μ.: 9

ΜΑΜ: 12224

Διδάσκουσα: Αφροδίτη Αθανασοπούλου

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Αντικείμενο του σεμιναρίου είναι το εμβληματικό έργο του αναγνωρισμένου ως «γενάρχη» της νεότερης ελληνικής λογοτεχνίας, επτανήσιου ποιητή Διονύσιου Σολωμού. Το έργο αυτό συνιστά ένα ελκυστικό όσο και δυσεπίλυτο πρόβλημα της Νεοελληνικής Φιλολογίας. Ο δημιουργός του, που έμελε να γίνει ο πρώτος «εθνικός ποιητής» του νεότερου ελληνισμού στον αιώνα της Παλλιγενεσίας (19^{ος} αι.), δημιουργεί ένα έργο «ατελείωτο», «συντριμματικό». Στο σεμινάριο θα εξεταστούν, καταρχάς, οι όροι αυτού του προβλήματος (κοινωνικο-ιστορικοί, ιδεολογικο-πολιτισμικοί, βιοτικοί και παιδευτικοί), ώστε να γίνουν αντιληπτά τόσο τα επιτεύγματα όσο και τα όρια της δημιουργικής προσπάθειας του Σολωμού. Στο ερευνητικό επίκεντρο του σεμιναρίου θα βρεθούν οι πνευματικές προϋποθέσεις (δάσκαλοι, πρόδρομοι, διαβάσματα), οι βασικές αρχές της σολωμικής ποίησης και ποιητικής, με άξονα συγκεκριμένα έργα και θέματα που διαγράφουν την επίπονη δημιουργική του πορεία προς «το νόημα της τέχνης» και τις «Μεγάλες Ουσίες», ο τρόπος εργασίας του ποιητή στα *Αυτόγραφα*, ο σολωμικός κύκλος (Ζακύνθου και Κέρκυρας), η υποδοχή της σολωμικής ποίησης από τη σύγχρονή του αλλά και τη μεταγενέστερη κριτική, η επίδραση του σολωμικού έργου σε επιγόνους, απώτερους και νεότερους, η κατάσταση των σολωμικών σπουδών σήμερα. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στα τρία μείζονα προβλήματα –την *αποσπασματικότητα* του έργου, τη *διγλωσσία* του ποιητή, την *εκδοτική μέθοδο* ανασύνθεσης των καταλοίπων του– τα οποία συνδιαμορφώνουν το λεγόμενο «σολωμικό πρόβλημα» στην ιστορία της φιλολογίας μας.

Ακαδημαϊκό έτος 2012-13 /ΕΑΡΙΝΟ εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος: Το Νεοελληνικό Σονέτο έως τον Παλαμά

Κωδικός μαθήματος: BNE 445

Π.Μ.: 9

ΜΑΜ: 12225

Διδάσκουσα: Αλεξάνδρα Σαμουήλ

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Με επίκεντρο την παλαμική σονετογραφία (192 πρωτότυπα και 25 μεταφρασμένα), η οποία αποτελεί ένα είδος ελληνικού ρεπερτορίου του σονέτου, με τις ορθόδοξες όσο και τις τολμηρές παραλλαγές του (σονέτο με ουρά, αναποδογυρισμένο, διπλασιασμένο σονέτο), θα επιχειρηθεί μια ανάγνωση αυτής της παραδεδομένης στιχουργικής μορφής έως τις αρχές του 20ού αιώνα, συστατικό στοιχείο της οποίας –όπως άλλωστε και ολόκληρης της λογοτεχνίας- αποτελεί η διαρκής προσπάθεια εξισορρόπησης των αντιθέσεων, λόγω των δύο αντιτιθέμενων ρυθμών του, εκείνον του οκτάστιχου με εκείνον του εξάστιχου. Ξεκινώντας από τα 25 σονέτα της κυπριακού Canzoniere του 16^{ου} αιώνα, και από εκείνα που περιέχονται στον *Ροδολίνο* της Κρητικής Ακμής (1647) και στα *Άνθη ευλαβείας*, με σύντομους σταθμούς τη σονετογραφία των Αντωνίου Μανούσου (1858), Ανδρέα Λασκαράτου (1872), Γεωργίου Βιζυηνού (1883), Αργύρη Εφταλιώτη (1891), Ιωάννη Γρυπάρη (1895), θα μελετηθούν συνοπτικά οι μεταμορφώσεις του είδους έως τον Παλαμά, καθώς και οι περίπου σύγχρονες με τη δική του σονετικές παραγωγές, όπως εκείνες των Λορέντζου Μαβίλη, Άγγελου Σικελιανού και Κώστα Καρυωτάκη.

Ακαδημαϊκό έτος 2012-13 /ΕΑΡΙΝΟ εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος: Εκδοτικά ζητήματα στον Κ.Π. Καβάφη

Κωδικός μαθήματος: BNE 446

Π.Μ.: 9

ΜΑΜ: 12226

Διδάσκουσα: Σταματία Λαουμτζή

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο σεμινάριο θα εξεταστούν ζητήματα που αφορούν την προεργασία που χρειάζεται και οδηγεί στην έκδοση ενός λογοτεχνικού έργου στην προκειμένη περίπτωση στην κριτική έκδοση των ποιημάτων του Κ. Π. Καβάφη.

Θα εξεταστούν ζητήματα όπως:

Χρονολόγηση, περιγραφή και μεταγραφή των καβαφικών χφων (πεζών και ποιημάτων). Οι χφες και έντυπες (σε λογοτεχνικά περιοδικά, εφημερίδες, φυλλάδια, τεύχη, συλλογές) παραλλαγές καβαφικών ποιημάτων. Η τελευταία χφη επεξεργασία και η θέση της στην έκδοση. Η τυπογραφική επιμέλεια, η φιλολογική επιμέλεια, το κριτικό υπόμνημα, τα φιλολογικά σχόλια.

Μέσα από συγκριτικές αναγνώσεις, αποδελτιώσεις και αξιοποίηση της εργογραφίας του ποιητή αλλά και αρχειακού υλικού, το σεμινάριο στοχεύει στο να δώσει εκδοτικές προτάσεις στις οποίες μπορεί να στηριχθεί η κριτική έκδοση των ποιημάτων του καβαφικού κανόνα, δηλαδή των 154 Αναγνωρισμένων ποιημάτων.

Ακαδημαϊκό έτος 2012-13 /ΕΑΡΙΝΟ εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος: Βυζαντινό Δίκαιο

Κωδικός μαθήματος: BNE 531

Π.Μ.: 9

ΜΑΜ: 12227

Διδάσκων: Martin Hinterberger

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το σεμινάριο προσφέρει καταρχάς μια εισαγωγή στο δίκαιο (το Ιουστινιάνειο δίκαιο και οι βυζαντινές του παραλλαγές, το κανονικό δίκαιο), στους έννομους θεσμούς (δικαστήρια κτλ.) και τη νομολογία του Βυζαντίου (δικαστικές αποφάσεις, γνωματεύσεις). Στη συνέχεια, εξετάζονται κείμενα, τα οποία καταγράφουν καθημερινές δικαιοπραξίες που αφορούν κυρίως το οικογενειακό και κληρονομικό δίκαιο (δικαστικές αποφάσεις, διαθήκες) και καθιστούν σαφή την τεταμένη σχέση ανάμεσα στη νομική θεωρία και την κοινωνική πραγματικότητα.

Ακαδημαϊκό έτος 2012-13 /ΕΑΡΙΝΟ εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος: Παιδεία κα Εκπαίδευση στο Βυζάντιο

Κωδικός μαθήματος: BNE 565

Π.Μ.: 10

ΜΑΜ: 12228

Διδάσκουσα: Αντωνία Γιαννούλη

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η πνευματική άνθηση στο Βυζάντιο βασίζεται στη μόρφωση ορισμένων λογίων και στην οργάνωση της εκπαίδευσης. Αν για να εκτιμήσουμε το βυζαντινό πολιτισμό, πρέπει να γνωρίζουμε τη λογοτεχνική του παράδοση, τότε για την κατανόηση της λογοτεχνικής του παραγωγής είναι απαραίτητη και η μελέτη της κατάστασης της παιδείας. Στο πλαίσιο του σεμιναρίου εξετάζονται η συνύπαρξη της ελληνικής παράδοσης και της χριστιανικής διδασκαλίας στην παιδεία, καθώς και οι θεσμοί της εκπαίδευσης σε ορισμένες περιόδους του Βυζαντίου.

Πανεπιστήμιο Κύπρου
Τμήμα Βυζαντινών και
Νεοελληνικών Σπουδών

Ακαδημαϊκό έτος 2012-13 /ΕΑΡΙΝΟ εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος: Έρωτες και Εξουσία

Κωδικός μαθήματος: BNE 682

Π.Μ.: 10

ΜΑΜ: 12232

Διδάσκων: Μιχάλης Πιερής

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Πανεπιστήμιο Κύπρου
Τμήμα Βυζαντινών και
Νεοελληνικών Σπουδών

Ακαδημαϊκό έτος 2012-13 /ΕΑΡΙΝΟ εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος: Κωστής Παλαμάς: Ζητήματα ποιητικής

Κωδικός μαθήματος: BNE 684

Π.Μ.: 10

ΜΑΜ: 12233

Διδάσκων: Παντελής Βουτουρής

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ακαδημαϊκό έτος 2012-13 /ΕΑΡΙΝΟ εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος: Ιστορία και Λογοτεχνία

Κωδικός μαθήματος: BNE 685

Π.Μ.: 10

ΜΑΜ: 12234

Διδάσκων: Τάσος Καπλάνης

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Τι είναι αυτό που κάνει την ιστορία κάτι παραπάνω από μυθοπλαστική αφήγηση; Σε τι διαφέρει μια ιστορική μελέτη από μια λογοτεχνική αφήγηση που θεματοποιεί ιστορικά γεγονότα; Μήπως οι ιστορικοί είναι απλώς παραμυθάδες και η ιστορία τίποτε περισσότερο παρά ένας (ακόμη) αφηγηματικός τρόπος κατανόησης, παρουσίασης, εξήγησης και ανασυγκρότησης του παρελθόντος; Αυτά είναι μερικά από τα βασικά ερωτήματα στα οποία προσπαθεί να απαντήσει η φιλοσοφία της ιστορίας από το 1960 κ.ε. και τα οποία θα αποτελέσουν το θεωρητικό πόλο του μαθήματος. Μετά τη γενική, θεωρητική και ιστορική, επισκόπηση των βασικότερων εξελίξεων στον τρόπο προσέγγισης (και γραφής) της ιστορίας από την αρχαιότητα ως τις μέρες μας, οι φοιτήτριες και οι φοιτητές θα κληθούν να μελετήσουν πώς αποτυπώνονται οι θεωρητικοί προβληματισμοί σε νεοελληνικά έργα της επιλογής τους – υπό τον όρο ότι στα έργα αυτά είναι ευδιάκριτη η διαπλοκή ιστορίας και λογοτεχνίας. Η έκταση των εργασιών που θα παραδώσουν το αργότερο μέχρι το τέλος της εξεταστικής δε θα ξεπερνάει τις 3000-3500 λέξεις (= 10-12 σελίδες).

Ακαδημαϊκό έτος 2012-13 /ΕΑΡΙΝΟ εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος: Επίπεδα γλωσσικής ανάλυσης

Κωδικός μαθήματος: ΓΕΠ 120

Π.Μ.: 5

ΜΑΜ: 11721

Διδάσκουσα: Γεωργία Αγγουράκη

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Στο μάθημα αυτό δίνεται έμφαση στη μελέτη της γλώσσας ως συστήματος. Εστιάζοντας στην περιγραφή και ερμηνεία του γλωσσικού υλικού, παρουσιάζονται οι τέσσερις κλάδοι της Θεωρητικής Γλωσσολογίας, οι οποίοι αντιστοιχούν στα τέσσερα επίπεδα ανάλυσης της γλώσσας: Φωνολογία, Μορφολογία, Σύνταξη και Σημασιολογία. Οι φοιτητές εξασκούνται στην επίλυση απλών προβλημάτων/ ασκήσεων σε κάθε ένα από τα τέσσερα επίπεδα.

Ακαδημαϊκό έτος 2012-13 /ΕΑΡΙΝΟ εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος: Κοινωνιογλωσσολογία

Κωδικός μαθήματος: ΓΕΠ 140

Π.Μ.: 5

ΜΑΜ: 11722

Διδάσκουσα: Καρυολαίμου Μαριλενα

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα έχει στόχο να εισαγάγει τους φοιτητές στις βασικές έννοιες της κοινωνιογλωσσολογίας και να παρουσιάσει τους κύριους άξονες του κοινωνιογλωσσολογικού ενδιαφέροντος και τις κύριες μεθόδους ανάλυσης της γλώσσας. Πιο συγκεκριμένα εντοπίζει τις καινοτομίες που εισάγει η κοινωνιογλωσσολογική προσέγγιση σε σχέση με την κυρίαρχη γλωσσολογική αντίληψη για τη γλώσσα, τη μελέτη της γλώσσας εν περιστάσει και την κοινωνική στράτευση των κοινωνιογλωσσολογικών ερευνών. Στη συνέχεια, επικεντρώνεται στην έννοια της γλωσσικής κοινότητας και στις προσπάθειες τυποποίησης των γλωσσικών κοινοτήτων, εξετάζοντας τα φαινόμενα της πολυγλωσσίας, της διγλωσσίας και της διφυΐας καθώς και τις σχέσεις κυριαρχίας που δημιουργούνται ανάμεσα στις διάφορες γλωσσικές ποικιλίες με έμφαση στις μειονοτικές γλώσσες. Υπογραμμίζοντας την κυρίαρχη θέση της δι/πολυγλωσσίας στις ανθρώπινες κοινωνίες, θα παρουσιάσουμε τα φαινόμενα που προκύπτουν από την επαφή ανάμεσα σε διαφορετικές γλωσσικές ποικιλίες: το δανεισμό, την εναλλαγή κωδίκων, τη μείξη κωδίκων, τη θνησιγλωσσία, τη δημιουργία πίζιν και κρεολών καθώς και το φαινόμενο της ενδογλωσσικής ποικιλότητας ή διακύμανσης το οποίο θα συσχετίσουμε με τις έννοιες της κοινωνικής τάξης, του κοινωνικού δικτύου, του γένους και του ύφους, καθώς και με τη διαδικασία αναπροσαρμογής. Τέλος, θα αναφερθούμε στη σχέση γλώσσας και ταυτότητας, γλώσσας και έθνους και στις γλωσσικές στάσεις ή τη γλωσσική φαντασίωση και τον τρόπο που καθορίζουν τις επιλογές των ομιλητών.

Πανεπιστήμιο Κύπρου
Τμήμα Βυζαντινών και
Νεοελληνικών Σπουδών

Ακαδημαϊκό έτος 2012-13 /ΕΑΡΙΝΟ εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος: Σύνταξη της Κυπριακής Διαλεκτού

Κωδικός μαθήματος: ΓΕΠ 244

Π.Μ.: 5

ΜΑΜ: 12237

Διδάσκουσα: Γεωργία Αγγουράκη

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Ακαδημαϊκό έτος 2012-13 /ΕΑΡΙΝΟ εξάμηνο

Τίτλος μαθήματος: Γλωσσική Διφυΐα

Κωδικός μαθήματος: ΓΕΠ 285

Π.Μ.: 5

ΜΑΜ: 12238

Διδάσκουσα: Μαριλένα Καρυολαίμου

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα είναι κατεπιλογή υποχρεωτικό και μπορούν να το επιλέξουν φοιτήτριες/φοιτητές με ημερομηνία εισαγωγής στο ΠΑΚ πριν από το Σεπτέμβριο 2010. Μπορούν επίσης να το επιλέξουν ως μάθημα ελεύθερης επιλογής φοιτήτριες/φοιτητές που εισήχθησαν στο ΠΑΚ μετά το Σεπτέμβριο του 2010.

Το μάθημα παρουσιάζει τον επιστημονικό περίπλοκο του πιο πολυσυζητημένου ίσως όρου στην ιστορία της κοινωνιογλωσσολογίας, τη *γλωσσική διφυΐα*. Σε πρώτο στάδιο εξετάζονται οι καταβολές του όρου και η εισαγωγή του στο επιστημολογικό πεδίο της κοινωνιογλωσσολογίας. Στη συνέχεια περιγράφονται οι προσπάθειες ορισμού και χρήσης του ως εργαλείου περιγραφής ποικίλων γλωσσικών κοινοτήτων. Εξετάζεται η διαλεκτική σχέση ανάμεσα στο θεωρητικό πλαίσιο και την πρακτική εφαρμογή καθώς και η σχέση της διφυΐας με συναφείς έννοιες όπως η *διγλωσσία* και το *γλωσσικό συνεχές*. Παρουσιάζονται και αναλύονται περιπτώσεις διφυϊκών κοινοτήτων. Τέλος, παρουσιάζονται οι διαδοχικές αναπροσαρμογές του όρου, η κοινωνική και ιδεολογική νοηματοδότησή του καθώς και τρόποι κατάλυσης/υπέρβασης της διφυϊκής λειτουργίας.